GAZETA KRAKOWSKA

Nro 50.

Z KRAKOWA DNIA 24 CZERWCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Berlina d. 14 Czerwca.

N. Król wyiechał onegday o godzinie 7 zrana z Poczdamu przez Erfurt do W. Xięstwa Niższego Renu i Westfalii.

J. Królewicowska M. Xże Wilhelm (syn N. Króla) poiechał do Koblentz, a Królewicowstwo Jchmość Angielscy, Xięztwo Kumberlandscy, wyiechali ziąd do Ems.

Z Gdańska d. 6 Czerwca.

W miasteczku Schönek (Skarszew) o 6 mil od Gdańska leżącem uknowano spisek, który przytłumionym został. Na czele iego był Heidemann niegdyś Porucznik w woysku Pruskiem. Zebrał iuż był około 800 ludzi rozmaitego stanu, w broń opatrzonych. Zamiarem ich było napaść na miasto Stargard i opanować ie; a gdyby się udało, na Królewiec uderzyć. Matka żony Heidemana, maiąca urazę do niego, wydała zamysł iego rządowi, i zabrała mu nawet ukryte papiery. Szwadron huzarów czarnych pochwycił łatwo naczelnika spisku i większą połowę wspólników iego, a reszta ratowała się ucieczką: lecz ścigaią ich wszędzie, i ſiuż niektórych do Kwidzyna przyprowadzono.

Z Paryża d. 6 Czerwca.

Podczas roztrząsania budżetu w izbie Deputowanych P. Pompieres uczynił uwagę: że wydatki w r. 1819 wynosiły tylko 857 mill. a na ten rok podane są 882 mill. Fr. chociaż mowią zawsze o zmnieyszeniu podatków; proponował więc zaprowadzenie większey oszczędności. — P. Cornet Dincourt pragnął, aby raczey wprzod inne podatki niż gruntowy zmnieyszone zostały. Dziesięcin i czynszów lennych nie zna teraz lud, ale podatek osobisty, opłaty od soli, rzemiosła, i t. d. aż nadto tkwią w iego pamięci, i widok byłego lennika nigdy go tyle nie przestraszał, iak teraz widok poborcy połączonych opłat. (Smiano się.)— Jen: Sebastiani korzystaiąc z tey okazyi, ganił wszystkie odnogi rządu. Wydział sprawiedliwości powinienby szczególniey dobry dać przykład, a przecież wybiera nie postanowioną nawet przez izby opłatę za stępel od patentów i listów ułaskawienia

---

Przy zaczynaiącey się od następuiącego miesiąca Lipca zwyczayney prenumeracie na Gazetę Krakowską, uprasza iey Redakcyia o wczesne się zgłaszanie.

(Tu przypomniano mowcy, że Król często od tych opłat uwalnia, a zatem nie mogą bydź za stałe poczytane.) Rada stanu skoro żądaią dla niey płacy, powinnaby przynaymniey bydź przez ustawę zaprowadzoną. Dla Ministra spraw zagranicznych nie tylko na żądane 300,000 ale na 3 mill. Fr. zezwalał, byle tylko przywrócił Francyią do dawnego znaczenia. Nie może ukryć swoiego życzenia względem oswobodzenia 8 mill. Chrześciian (Greków) iakkolwiek nie nienawidzi Muzułmanów; lecz Ministeryium nasze tak dalece się poniżyło, iż nawet nie potrafi własności Francuzkich na wschodzie zasłonić; 3 fregaty nie są do tego dostatecznemi. Anglia umiała przeciwnie z poruszeń w Ameryce korzystać; my zaś dalekiemi od tego byliśmy i nie rozpoczęliśmy nawet układów z Haytą, co teraz nader było łatwo. Woyska nasze są zaniedbane, i gdyby do woyny przyszło, po osadzeniu twierdz, nie mogłoby iak 60,000 ludzi w pole wystąpić. Jest oprócz tego źle urządzone; zamiast zakazany odstawki, zaprowadzono nowego wynalazku nieograniczony urlop. Pieniądze na flottę są wyrzucone, ponieważ obrocono ie na zgniłe i nie dozużycia iuż okręty — Minister Villele odpowiedział na to w ogóle, że każdy Minister będzie umiał usprawiedliwić się z wydziału swoiego. Przypomniał tylko temu jenerałowi, iż długi kraiowe nie dozwalaią większego utrzymywać woyska.— Jenerał Lafayette mowił wcale w duchu rewolucyynym: chwalił czasy zgromadzenia konstytucyynego i ganił wszystkie nasze urządzenia. Twierdził n. p. iż mniey by nas kosztowało wypędzić obce hufce z Francyi, niżeli się z niemi układać. Wyznaczoną do śmierci Króla listę cywilną (40 mill. Fr.) znaydował za wielką; Prezydent północney Ameryki nie ma większey płacy od Ministra Francuzkiego, a dochody Królewiców Angielskich daleko są mnieysze od naszych. Pytał się, czyli postępowanie rządu, które sprzeciwia się prawom i życzeniom większości narodu, dobrem sumieniem pieniądzmi wspierać należy? Sądownictwo kryminalne przez despotyczne instrukcyie zamieniło prawo i sprawiedliwość w czczą formalność; on sam żalić się musi na sądowe samowładztwo. (Gdy tu wielka wszczęła się wrzawa, oświadczył: iż nie o teraźnieyszych, ale o dawnieyszych mówi zdarzeniach.) Względem zagranicznych Mocarstw iest Francyia zanadto uległą, i dla tego nie wspiera sprzymierzonych z sobą ludów w walce o wolność. (Tu krzyczano: Lecz wy wspieracie Pepów i Quirogów; przypomniano mu dawnieyszy iego wyraz: że powstanie świętym iest obowiązkiem, i zapytano go, czyli w d. 6 Października był w stanie wstrzymać zuchwalość przyiacioł wolności?) O budżecie nie było w tey mowie prawie żadney wzmianki, którey na wniosek P. Castelbaiac nie kazano nawet drukować. Minister spraw zagranicznych Pasquier odpowiedział, iż mowa ta przystoi czasem, w których municypalność Paryzka przepisywała prawa, posełała nagle poselstwa do Króla i prawodawcze nasze zgromadzenie uchwaliło wolność świata. Z słabego odporu Neapolitanów wnieść z pewnością można, iż nie byli szczerze wolnością swoią zaięłemi. Francyia nie mogła w takich okolicznościach nic więcey uczynić, iak tylko mieć wzgląd na utrzymanie pokoiu, zwłaszcza, iż zebrani w Laybach Monarchowie należą do

liczby koronowanych Głów, które szczyci szczególniey uszanowanie dla słuszności i praw ludów. Nigdy Ministeryium nie będzie słuchać nauk zbroynego powstania; nigdy nie pochwali rokoszu siły zbroyney, która podług swoiego przeznaczenia posłuszną tylko bydź powinna. — Po wielu ieszcze mowach przeciw budżetowi, przymowił się także Minister Bourienne wyłuszczaiąc przyczyny większych terat wydatków, niżeli przed rewolucyią. Co zaś do stosunków zagranicznych rzekł: Francyia nie przepisuie wprawdzie iuż praw zagranicy; ale też żaden zagraniczny gabinet nie rozkazuie Francuzkiemu. Że nie należeliśmy czynnie do spraw Włoskich, to nie oznacza podległości; wszakże Anglia toż samo uczyniła. Francyia utrzyma i pod Burbonami stopień, iaki wskazuią iey własne położenie, urodzayna ziemia i woiowniczy duch licznego ludu.

Od nieiakiego czasu widać u Dworu osoby, z których iedne nigdy tam nie bywały, a drugie rzadko. Z pomiędzy pierwszych Xże Rovigo (Sawary) znaydował się w ostatnią niedzielę na pokoiach u Króla w mundurze ienerała porucznika. Inna osoba, którey ustawiczne przebywanie u Xiążąt uderza, iest Marszałek Soult, których względy dla niego zdaią się coraz bardziey powiększać. Nakoniec zapewniaią, iż Marszałek Davoust rownie iest w pawilonie Flory mile widziany, iak Soult w pawilonie Marsan. Davoust mięszka w prawdzie na wsi, ale za kazdem przybyciem do miasta ma zaszczyt bydź do Króla przypuszczony, który go z szczególnieyszą dobrocią przyymuie.

D. 2 przybył tu Hr. Lavalette i pomimo dokuczaiącey mu podogry pośpieszył zaraz do szpitala, w którym cześć godna iego małżonka z powodu pomięszania zmysłów iest osadzoną. Zamyśla on osiąść przy swoiey córce w Auvergne.

Pani Katalani kupić miała o 5 godzin drogi od Paryża zamek z pięknym parkiem 1,80 morgów gruntu. Pałac swóy przy Florencyi ustąpiła na mięszkanie rodzicom swoim.

Francuzki okręt, który d. 4 Maia Smirnę opuścił, a d. 27 do Marselli zawinął, napotkał bryg Grecki, który udzielił mu wiadomość, że w Ipsara znayduie się 30 do 40 Greckich okrętów, które wypadaią na Tureckie. Listy zaś z Marselii donoszą, iż Grecka flottyla przebyła iuż Dardanelle.

Neapolitański Jenerał Rossarol, który niedawno do Barcellony przybył, wydał pismo wyiaśniaiące całą rewolucyią Neapolitańską.

Monitor wyraża: "Rossyia iest podług traktatów w Szystowie i Bukareście zawartych zaręczycielką wolności Xięztw Multan i Wołoszczyzny; ieżeliby więc Porta po przytłumieniu rokoszu chciała tam inny rząd zaprowadzić, tedy nie może tego uczynić bez zniesienia się z Rossyią."

Z Londynu d. 5 Czerwca.

Kanclerz skarbowy Vansitard złożył izbie niższey d. 1 tego roczni budżet, z którego okazuie się, iż do uchwalonych iuż summ na tego rocznie wydatki niedostaie około 13 mill. których uchwalenia żąda. Proponował zatem, aby z fonduszu W. Brytanii dla umorzenia długów pożyczyć 12 mill. 500,000, a z tegoż fond

duszu Jrlandyi 500,000 Fs. Całkowity obrachowany dług W. Brytanii i Jrlandyi wynosi 801 mill. 565,340 Fs. Prowizyia od tego długu, wraz z kosztami na administracyią funduszu umorzenia, wynosi 46 mill. 746,595 Fs. Cały wydatek na r. 1821 podany iest 68 mill. 358,395, a przychód 55 mill. 400,000 Fs. Złożywszy Kanclerz izbie powyższy budżet, zakończył mowę swoią temi słowy:

" W żadnym czasie niebyły czynione większe natężenia do ulepszenia spraw skarbu kraiowego i postawienia ich na tak trwałym stopniu, iak w teraźnieyszem. Niema kraiu w Europie, żeby po ukończeniu tak długiey i z tyluma kosztami prowadzoney woynie mniey był dłużnym iak Angliia.,,

P. Ricardo okazał w swoim rachunku, iż Kanclerz pomylił się względem zapasu funduszu umorzenia długów, i dodał, iż fundusz ten, tak iak teraz iest urządzony, iest niepotrzebnym sprzętem, gdyż nadużywaią go Ministrowie i nigdy na przeznaczony cel nie iest obracany. Po przymówieniu się ieszcze niektórych członków względem budżetu, przyięła izba iednomyślnością propozycyią Kanclerza.

Wczoray trudniła się izba billem P. Mackintosh względem zamienienia kary śmierci za zmyślanie podpisów, &c. na inną karę, który przy 3cim odczytaniu odrzucony został. Krzyczało wielu członków przeciw zgwałceniu przepisów postępowania izby, iż dopiero po 3cim odczytaniu nastąpiło odrzucenie, ale Ministrowie przezwyciężyli.

Pisma nasze zapewniaią, iż Król wydał iuż rozkazy W. Podkomorzemu i innym urzędnikom do czynienia przygotowań do iego podróży do Jrlandyi, w którey towarzyszyć mu będą Xiążęta Jorku i Klarencyi, Lord Liwerpool i inne osoby. Dzisieysza gazeta Dworska donosi, iż kommissyia względem przyymowania usług urzędników koronnych podczas nastąpić maiącey koronacyi, która w r. z. przerwana została, rozpocznie znowu swoie działania d. 7 b. m. w Westminsterze.

W rocznicę urodzin zeszłego Króla Jerzego 3go, dany był wielki obiad w gospodzie wolnych Mularzy, na którym Xże Jorku prezydował. Zgromadzenie składało się z pierwszych osób i było bardzo liczne.

Wczoray odnowiony tu został prawie iuż zapomniany widok: cech prześciradników pociągnął w processyi do Brandenburg - House dla oddania Królowey adressu, z muzyką i 30 kilku chorągwiami; na iedney z nich znaydował się wizerunek Królowey w całey wielkości."

Bawiąca tu Portugalska szlachta zebrała się wczoray w gospodzie Londyńskiey i podpisała adres do Króla względem zaszłey zmiany w Brazylii i przyięcia przez niego konstytucyi.

Zaburzenia tak dalece wzmagaią się w Jrlandyi, iż iedną okolicę ogłosić musiano w stanie buntu.

Parafiia nasza Mary le Bonne zaciągnąć chciała na wystawienie Kościoła i szkoły 90,000 Fs. i zaledwo wiadomem to zostało, gdy stary ieden pan przysłał iey tę summę w podarunku, pod warunkiem płacenia mu do śmierci po 5 od 100 prowizyi.

Listy z wyspy S. Heleny pod d. 4

Kwietnia nie wzmiankują bynaymniey o chorobie Bonapartego.

List z Chili pod d. 8 Stycznia donosi, że Pułkownik Hiszpański Rudesindo Alvaredo przeszedł z całym pierwszem batalíionem konnych granadyerów w liczbie 800 ludzi i głównym sztabem do woyska Chilíyskiego pod Jenerałem San Martin. Woysko to stoczyło kilka potyczek z woyskiem Królewskiem; lecz wiadomość o opanowaniu Limy nie potwierdza się.

Z Lizbony d. 19 Maia.

Na wniosek kommissyi skarbowey w Stanach uroczystość na przyięcie Króla ma bydź z iak naywiększą oszczędnością urządzona, ponieważ wielkość Króla konstytucyynego nie zasadza się na zbytku, ale na iego cnotach.

Kto pismami pobudza do buntu i nieposłuszeństwa ustawom, podlega karze pięcio letniego więzienia i zapłacenia 600,000 reesów (szelągów.)

Biskupa Vilaviciosa, który niektóre artykuły konstytucyi ogłosił za przeciwne religii, kazano uwięzić. Ażeby nie uszczuplać ludności kraiowey, kara wygnania ma bydź na więzienie zamienioną.

Z Madrytu d. 24 Maia.

Jenerał Morillo nakłonił Króla do zwyczaynych iego przeiazdzek i głową swoią za iego bezpieczeństwo zaręczył. U żołnierzów uzyskuie ten jenerał miłość, odwiedza ich koszary i kosztuie ich iedzenia. Winien on swoie wyniesienie rzadkiemu zdarzeniu. Gdy Soult zniewolony został do opuszczenia Galicyi, pozostało w twierdzy przy Puente de S. Paio 80 Francuzów. Mieszkańcy poznawszy ich położenie, wezwali do poddania się; lecz ci nie chcieli z władzą cywilną układać się tylko z officerem. Gdy niebyło tam innego woyskowego iak tylko Morillo, iako oddalony morski sierżant, włożono mu zatem szlufy i zawarł kapitulacyią. Zawiozłszy rzeczoną kapitulacyią Jenerałowi Romana, tak mu się spodobał, iż mianował go officerem. Potem służył i pod Welligtonem i tak się odważnie sprawował iż przed zawarciem pokoiu doszedł do jenerała majora.

Na wieść o wtargnieniu woysk obcych do Hiszpanii płacono drożey dobra narodowe; niektórzy z kupuiących ofiarowali po 1000 i t. d. realów więcey z powodu tey wieści.

W Burgos skazano na śmierć za buntownicze poruszenia 9 osób. Zaldivar, któremu duchowni i szlachta złożyli 12,000 piastrów na utworzenie w Andaluzyi nowey bandy, uiechał z temi pieniądzmi do Gibraltaru.

Jenerał Empecinado pisał do Ministra spraw wewnętrznych, iż nie podobieństwem iest schwytać Merino, ponieważ reszta iego bandy z 25 ludzi złożona, podzieliła się na oddziały po 3 i 4 ludzi, przebiega okolice i wybiera pieniądze.

Z Walencyi piszą, iż na herszta bandy Jaime uderzyła niedawno milicyia pod Pinosa; ale że iego banda licznieyszą od milicyi była, uratował się zatem zręcznym ustępem.

Jenerał Pepe, który tu od kilku dni bawi, otrzymał roczney pensyi 40,000 realów. Inni Neapolitańczykowie pobierać maią połowę żołdu. Pepe żyie tu samotnie i widać na iego twarzy zgryzotę.

Do Kadyxu przybyli deputowani od Rzpltey Kolumbiyskiey.

Z Frankfortu d. 9 Czerwca.

Wczoray przybył tu J. Cesarzewicowska Mość W. Xże Rossyyski Mikołay z małżonką swoią i wysiadł do gościnni Angielskiey. Uda się ztąd przez Wisbaden na kąpiele do Ems.

Senat nasz staraiący się ciągle o iak nay większe upięknienie miasta naszego, nadał mu nową przyiemność, kazawszy rozebrać stare kramy, które ścieśniały przystęp do Kościoła katedralnego, a gdy jeszcze rozebraną zostanie stara kaplica za Pepina małego wystawiona, rozszerzy się ulica przed szanowną tą Bazyliką, w którey od wieków koronowali się Cesarze Niemieccy.

Handel tu zupełnie spoczywa; ieden tylko przechod iedwabnych towarów na północ nadaie mu cokolwiek ruchu.

Z Włoch d. 2 Czerwca.

Wszyscy znayduiący się w Neapolu Austryiaccy officerowie stawionemi przed Królem byli. Monarcha oświadczył: że im tylko winien iest, iż ogląda znowu piękne okolice kraiu swoiego. Następca tronu z rodziną swoią znaydował się podczas tego stawienia obok Monarchy, oyca swoiego.

Król Sardyński mianował Jenerała porucznika Sallier de Latour, gubernatora dywizyi w Nowara, jenerałem jazdy. Nie zprawdza się wieść iakoby Jenerał Cifienga był uwięziony lub na siedzenie w swych dobrach skazany.

W Korfu umarł d. 17 Kwietnia Senator Hr. Antoni Maryia Capodistrias, oyciec Rossyyskiego Sekretarza stanu, w 80 roku życia.

Gdy Kapudan Bey, dowodca Tureckiey floty w wodach Jońskich, ... wszystkie części Morei ogłosił zamknięte mi, przeto rząd Joński nakazał wszystkiem swoim okrętom szanować to zamknięcie. Trudno iednak będzie Turkom utrzymać one; gdyż dwie ich fregaty o 50 działach, dwie korwety i 4 brygi, które z Stambułu wysłane zostały do wspierania działań zbieraiącego się w Salonice przeciw Morei przeznaczonego woyska, przez zdradę Greckich maytków rokoszanom oddane zostały. W początkach znayduiących się na tych okrętach 900 Turków, zawieziono iako jeńców na wyspę Milo; ale potem na wiadomość o straceniu Patryiarchy, wszystkich wycięto.

Ze wszystkich stron nadchodzą doniesienia potwierdzaiące śmierć znanego Ali Baszy, którego ogromne skarby dostały się w ręce Greków, iako też pobicie oblegaiącego Janinę Tureckiego korpusu. W Janinie i Sulo (głównem siedlisku Suliotów) obrany miał zostać senat, który objął rządy nad Epirem i wydaie uchwały.

Z Bruxelli d. 4 Czerwca.

Król wyznaczył na naprawienie 28 Ewangielickich Kościołów i domów pastorskich 46,000 Zhr.

Gdy konstytucyia Hiszpańska uznaie tylko religiią Katolicką za religiią stanu, nie wiedzieli zatem dotąd cudzoziemcy, czyli osobom inney religii wolno iest przebywać i osiąść w Hiszpanii. Dway tuteysi Izraelici nazwiskiem Oppenheim, którzy maią zlecenie zakupić w Hiszpanii dobra dla kapitalistów, zapytali się względem tego Prezesa Stanów Hr. Toreno,

który im odpisał, że konstytucyia nie zabrania cudzoziemcom osiadania i zakupowania dóbr w Hiszpanii, iakąkolwiek baź oni wyznaią religiią, byle tylko publicznie iey obrzędów nie odbywali i religii Katolickiey nie przerywali.

Z Szwaycaryi d. 1 Czerwca.

Podług gazety St. Galle posłowie Austryiacki, Rossyyski i Pruski w Szwaycaryi podali były noty, aby rokoszanom Piemontskim nie dozwalano bawić w Szwaycaryi.

W parafii Katolickiey Turgowii Lommis obchodzona była d. 13 Maia wielka uroczystość pochowania w tamteyszym Kościele ciała S. Felixa, które od przywiezienia go z Rzymu w r. 1672 spoczywało w Peterhausen. Lommis szczyci się teraz, iż posiada ciała dwóch Swiętych.

Od granic Tureckich d. 1 Czerwca.

Podług ostatnich doniesień z Stambułu pod d. 12 Maia obawa nowey wściekłości Turków przeciw Grekom aż nadto była słuszną. Na kilka dni przed 12 Maia wyszedł rozkaz W. Sułtana, ażeby wszystkie znayduiące się w stolicy chrześciiańskie Kościoły zburzone zostały, i wzięto się zaraz do uskutecznienia tego okrutnego rozkazu. Turcy opanowali naypierwszód skarby kościelne i święte naczynia, które od wieków zbierane znaczney były wartości; potem świątynie Pana nayobrzydley od niewiernych znieważone zostały; zapalono ie, a co się nie dało spalić, zburzono. Szesnaście Kościołów przy naywiększych szyderstwach zostało tym sposobem z ziemią zrównanych. Nadaremnie Poseł Rossyyski, Baron Stroganów, udawał się po dwa razy do Sułtana Mahmuda o cofnienie tego okrutnego i dla Chrześciiaństwa obydnego rozkazu. Odpowiedziano mu: że Sułtan iest udzielnym panem w swoim państwie i miał do tego powody stanu. Nim gwałtowny ten rozkaz wyszedł, nadeszła do stolicy wiadomość, że Idryioci na Archipelagu zabrali 40 płynących z Egiptu z żywnością do Stambułu statków, która z upakarzaiącemi Muzułmanów doniesieniami o powstaniach w Macedonii, Morei i Albanii, wzbudziła zapewne gniew w W. Sułtanie.

W Adryianopolu znayduiący się od kilkunastu lat na wygnaniu dawnieyszy Stambulski Patryiarcha, został z 3ma Biskupami i 40 bogatemi Grekami d. 9 Maia obwieszony i wiele innych gwałtów popełniono. Do tracenia przywiązana iest wszędzie konfiskata maiątku, tak iż środek ten poczytany razem bydź może iako spekulacyia skarbowa Porty. Żydzi w Turczech będąc zazwyczay donosicielami, naypierwey maią na celu swóy interes, i wielu Greków drogo opłacić im muszą swe życie.

Liczba i bogactwa duchowieństwa Greckiego czynią go dla Porty strasznem. W samem Atos znayduia się przeszło: 20,000 mnichów; (*) w Morei prze-

(*) Ta góra półwyspia w Macedonii iest naywiększą Swiętością kościoła Greckiego, i powszechnie nosi nazwisko świętey Góry, liczącey do 10 mil obwodu, 20 warownych klasztorów, 500 kaplic, które maią prawo dzwonienia, co nie iest Grekom w innych prowincyach dozwolonem, i do 1000 zakonników, którzy oprócz innego powołania trudnią się rolnictwem. Aga nawet Turecki, który ma zlecenie zasłaniania tych mnichów przeciw zniewadze i rozbojom morskim, nie ma mocy wnyyścia do świętych tych Przybytków.

szło 2400, którzy do 918,850 Fr. dochodu posiadaią, a wreszcie Grecyi liczyć można przeszło 20,000 plebanów.

Porta oczekuie nowych woysk z Natolii; lecz zaszłe w Smirnie zdarzenia przecięły im drogę. Janczarowie wzbraniaią się wyruszyć z stolicy twierdząc, iż podług ich ustaw obowiązanemi tylko są do bronienia Stambułu, wyiąwszy, gdyby W. Sułtan na ich czele stanął i w pole ich prowadził. Oprócz tego Ramadan (post Turków) zaczena się roku tego d. 31 Maia, a kończy się d. 15 Lipca, podczas którego wszystkie czynności cywilne i woienne ustaią; zachowanie go zaś zalecone iest Muzułmanom pod karą śmierci. Zresztą milicyie Tureckie obowiązane tylko są iedną odbydź wyprawę. Z nowiem ich miesiąca, który w r. b. przypada d. 26 Września powracaią do domów. Zatem Turcy trzy tylko miesiące w tym roku woiować mogą.

W Stambule zarzucaią Turcy Rossyianom, iż zbiegłym z stolicy Grekom dali w Odessie przytułek i nawet ich iako przyiacioł przyięli, gdy tymczasem okręty Tureckie odbywać muszą 30to dniową kwarantannę.

Porta podwyższyła na początku z. m. niektóre gatunki monet, które iuż wyżey wartości stały, ieszcze o 10 od 100.

(Gazeta Hamburgska umieściła list z Wiednia pod d. 18 Maia, który wyraża: Bogu dzięki, Pelopenes iest wolny! W Epirze wydaie tyrannia ostatni oddech, i co chwilę oczekuiemy wiadomości, iż połączona siła Hellenistów wkroczyła do Tessalonii. — Nasz Trasibul (Alexander Ipsylanty) stoi pod Targowicą i oczekuie wiadomości z Epiru i Serwii dla postąpienia naprzód. Co gazety dotąd o nim piszą, iest zupełnie zmyślonem. Siła iego wynosi 30,000 piechoty i 5000 jazdy, oprócz 12,000 ludzi, któremi Teodor Sludzier dowodzi. Pomiędzy iego woyskami zachodzi chwalebna iedność i wielki zapał.)

Z Tryiestu d. 25 *Maia.*

Arcybiskup Patrasu, Germanikus, miał d. 20 Marca (2 Kwietnia) następuiącą mowę do duchowieństwa i ludów Pelopenesu:

"Nayukochansi Bracia! Pan, który Wszechmocnością swoią wspierał naszych oyców i ich dzieci, zapowiada wam przez usta moie koniec płaczu i utrapień. Głos iego obwieszcza nam: "Będziecie chwałą mey korony i ozdobą państwa moiego. Swięty Sion nie będzie więcey na spustoszenia wystawiony.„ Obrzydły rodzay Turków przebrał miarę nieprawości i niesprawiedliwości; wybiła godzina uwolnienia od niego Grecyi, podług słów Przedwiecznego: "Wypędzicie niewolnika i iego syny.„ Kochaycie się więc, rodziny Hellenistów, kochaycie się, bo macie zasobą sławę przodków waszych! Uzbraiaycie się za pomocą Boga! Niechay każdy przypasuie mściwe żelazo, dla skruszenia kaydan i iarzma. Jutro z krzyżem naprzod poydziemy przeciw miastu Patras, którego ziemia skropioną iest krwią S. Męczennika Apostoła Andrzeia. Wszechmocny pomnoży stokrotnie wasze męztwo. Zołnierze Krzyża Swiętego! Jest to nawet sprawa Nieba, do którey bronienia powołanemi iesteście. W imieniu Oyca, Syna i Ducha Swiętego daię wam rozgrzeszenie od wszystkich waszych grzechów.„

DODATEK
DO N^{ro} 50.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 24 CZERWCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 16 Czerwca.

Dostrzegacz Austryiacki zawiera następuiący artykuł: Ostatnią pocztą z Stambułu nadesły tu listy do 25 Maia. Jakkolwiek osnowa ich, którą po niżey umieszczamy, zasmucaiącą iest dla przyiacioł porządku i w ogole dla ludzkości, nie potwierdza iednak niektórych wiadomości, które pisma publiczne głoszą.

Z Stambułu d. 25 Maia.

Porta trudni się nieustannie uzbraianiami na uśmierzenia rozruchów w Xięztwach Multan i Wołoszczyznie. Podobnaż zwraca uwagę na przytłumienie buntu w Morei i Negreponcie, tudzież zniszczenia Greckich okrętów, które Archipelag niebezpiecznym czynią. Mörali Bekir Basza odszedł w tych dniach z okolic tuteyszey stolicy z 12,000 ludzi do Rumelii. Zapewniaią, iż ma rozkaz wkroczenia przez Ruszczuk do Wołoszczyzny. Cara Fezi, ieden z aianów Rumelii, odebrał buńczuki i rozkaz nad 6 do 7000 ludzi, z którem złączyć się ma z Baszą Widdynu i wkroczyć do niżeyszey Wołoszczyzny do okolic Kraiowy. Basza Ibraiłowa przeszedł iuż za Dunay i po wielkim krwi przelewie Galacz opanował. W okolicach tuteyszey stolicy oczekiwane są w krotce nowe z Azyi woyska.

D. 18 wypłynęła znowu z portu tuteyszego część floty, składaiąca się z iednego liniiowego okrętu o 74 działach, 3 fregat i 3 korwet. Te i wyszły dziś rano liniiowy okręt nabierą z magazynów w St. Stefano i Gallipoli ammunicyi i żywności, i udadzą się ztamtąd do Dardanellow. Jakkolwiek pięknie zbudowane i dobrze uzbroione są te okręty, zbywa im iednak na ludziach, gdyż bunt Greków pozbawił Portę naylepszych maytków. Admiral cyła zaciąga maytków wszelkich narodów i płaci im naprzod trzech miesięczny żołd. Spodziewaią się, iż niedostaiących maytków będzie można w Dardanellach dostać.

Rząd odebrał zaspakaiaiące doniesienia z Morei, i wszystko okazuie, iż postępy buntowników nie są tak świetne, iak ie stronnicy ich opisuią. Codziennie wyiaśnia się coraz bardziey zaślepienie tego narodu, który plany swoie na piasku budował, i byt swoy na zdradzie i sromotnych mordach, które iego dowodcy zwycięz-

twem nazywali, ugruntować się spodziewał. Prowadzona przez obie strony walka iest oburzaiącą. Powiększey części leie się krew bezbroynych ludzi. Muzułmanie i Grecy staraią się iedni drugich przeyść w okrucieństwie, rozżeraią się i znayduią swe ofiary w Morei i Negreponcie. Patrasso i Atteny stały się pastwą płomieni. Tam, w Zea, Tine i Mikoni popełnione zostały przez obie strony nayokropnieysze mordy. Smirna, to pierwsze handlowe miasto w Lewancie, doznało także niedawno wielorakich gwałtów. Nadeszło tam iednak kilka Angielskich i Francuzkich woiennych okrętów, które zabezpieczą chrześciian i odpędzą rozboynicze Greków okręty.

Wyspy Hydra, Spezia i Jpsara posiadaią przeszło 70 okrętów na Archipelagu które uzbroione są po części 16 do 20 dział. Przetrząsaią one wszystkich narodów kupieckie okręty bez względu na banderę i zabieraią z nich Turecką własność. Ci nowi Flibustynowie napadaią nawet na woienne Tureckie okręty; zdobyli iuż iedną korwetę, a jinny okręt spalili.

Porta włożyła embargo na wszystkie z Rossyyskich portów przychodzące ze zbożem okręty; wszystkie zaś wychodzące ztąd na czarne morze są przetrząsane. Do środka tego dało powod zagęszczone uchodzenie raiasów (chrześcian) i uyście kilkunastu o spisek podeyrzanych osób. — Sledztwa i tracenia ciągle tu ieszcze trwaią; przed kilku dniami ścięty także został tłumacz arsenału Mikołay Morusi, młodszy brat straconego przed 4 tygodniami tłumacza Porty, któremu zarzucano, iż należał do zaburzeń na Archipelagu.

W ostatni wtorek był dywan wypłat, z powodu którego nowy Poseł Angielski, Lord Strangford, miał u W. Sułtana uroczyste posłuchanie i złożył swoy list wierzytelny.

Powyższy Dostrzegacz zawiera daley pod napisem z Wołoszczyzny, co następuie:

Podług urzędowych doniesień z Bukaresztu pod d. 3 Czerwca główna kwatera weszłego do Wołoszczyzny Tureckiego korpusu, pod dowództwem Hadschi Ahmed Baszy, znaydowała się za miastem w Coleotina, gdzie wytchnięty został obóz blisko na 22,000 ludzi, którego połowa składa się z jazdy. Obóz ten dopiero za kilka dni miał przeciw rokoszanom ruszyć; zdaie się, iż oczekiwał na przybycie Jussuf Baszy Ibraiłowa, który oczyszcza Multany z rokoszanów i wniyść iuż miał do Jas, ażeby z połączonemi siłami postąpić przeciw Jpsylantemu, który ciągle znayduie się w swoim stanowisku w Targowicy, i tam z rzekomo 10 tysiączną swoią kupą rokoszanów zdaie się chcieć utrzymać.

Bukarest osadzony tylko był 500 Turków pod rozkazami Agi Tahir, Albańczyka, które stoią w warownych punktach miasta, to iest w Metropolii i klasztorze Radulwoda. W całem mieście naylepszy panuie porządek i spokoyność publiczna nie była nawet na chwilę przerwana. Wszyscy iednak mięszkańcy tak kraiowcy, iako cudzoziemcy zostali rozbroionemi, pierwsi musieli broń oddać wyznaczoney na to kommissyi, a drudzy swoim konsulatom. Tymczasem Turecki dowódca kazał iuż kilkunastu Turków za popełnione zdrożności skrępować i pościnać.

Przeciw wszystkiem osobom, tem nawet, które zostawały z buntownikami w stosunkach, zachowana iest naywiększa

iag³dność, byle z bronią w ręku nie były ostraflone; uwolnione są za poręką i prowadzić mogą swoie rzemiosło. Przeciw Heterystom postępuią zaś Turcy z naywiększą surowością. I tak d. 2 Czerwca pochwycono w iedney wsi 30 ludzi z świętey kupy Jpsylantego i na moście na przeciwko obozu Tureckiego w czarnych ich mundurach stracono. Takiż los spotkał dwóch Greków z Bukarestu, którzy do buntu należeli.

Kaimakam nowego Xcia Wołoszczyzny Callimachi nie przybył iescze do Bukarestu.

Kraiową osadziły iuż woyska Baszy Widdynu, które straże swoie aż do Rymnika posunęły.

Podług zeznania ocznego świadka Teodor Władimiresko iak tylko do Piteszt przybył, został przez Kapitana Jordaki pochwycony i w kaydanach pod mocną strażą do Targowicy do Jpsylantego zawieziony.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, d. 24 dana będzie Opera w 2 aktach: *Jan z Paryża.*

W Poniedziałek d. 25 dana będzie pierwsza reprezentacyia nowey Opery heroiczney, oryginalnie wierszem napisaney, z muzyką F. Dutkiewicza w 2 aktach, pod nazwiskiem: ***KOSCIUSZKO nad Sekwaną.***

We Wtorek d. 26 dana będzie Tragedyia w 5 aktach: *Władysław, Król Polski i Węgierski pod Warną.*

DONIESIENIA

Trybunał I. Jnst: W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż gdy licytacyia Domu pod L. 333 przy ulicy Szewskiey do Jana Richtera należącego, iż w myśl prawa Seymowego Art: 8 na Zgromadzeniu Reprezentantów w dniu 15 Grudnia 1818 r. względem soustoszałych Domów zapadłego, po zmnieyszonym szacunku tegoż Domu do połowy, to iest; Złp 8976 gr. 22 1/2 na dzień 6 Października r. z. rozpisana, skutku ostatecznego niewzięła, dla nie zadosyć uczynienia przez Licytanta warunków oneyże, przeto Trybunał nowy termin do odbycia licytacyi tegoż Domu na dzień 3 Lipca r. b. godzinę 10 zrana wyznacza.

Warunki licytacyi są następuiące:

1.) Chęć licytowania maiący winni są tytułem vadii przed rozpoczęciem licytacyi dziesiątą część Summy szacunkowey przez Trybunał do Złp. 8976 gr. 22 1/2 zmnieyszoney, to iest: Złp. 897 gr. 20 złożyć.

2.) Nabywca ma połowę tey Summy w dni dziesięć po odbytey licytacyi złożyć do składu Sądowego, a druga połowa, dla zabezpieczenia Summ widerkaufowych i innych fundacyionalnych, ieżeli takie na tym Domu znayduią się, przy tymże pozostanie, z tym iednak zastrzeżeniem, iż gdyby żadne tego rodzaiu długi nie znaydowały się lub połowey Summy z licytacyi pochodzącey niedochodziły, tedy w pierwszym przypadku, i tę drugą połowę; w drugim zaś pozostała od takowych długów, aż do iey zupełności ilość w lat trzy kupuiący do Kassy Sądowey, lub komu wskazano zostanie, zapłacić obowiązany będzie wraz z prowizyią po 5 od 100 od dnia obięcia w possessyią Domu kupionego przypadaiącą.

3.) Nabywca obowiązany iest stósownie do Uchwały Seymowey, d. 15 Grudnia 1818 r. kupioną przez siebie nieruchomość w przeciągu roku iednego wyreparować.

4.) Niedopełniaiący powyższych warunków utraca vadium i na nowo licytacyia na iego koszt przedsięwziętą zostanie. Opisy powyższey nieruchomości znayduią się w Kancellaryi Pisarza Trybunału. — W Krakowie d. 26 Maia 1821 r.

Mąkolski.
Skarzyński, Sekr.

Dyrekcyia Główna Górnicza, podaie do publiczney **wiadomości, iż** w Fabrykach Rządowych dostać można i czynić **obstalunki na Blachę** tłoczoną czyli walcowaną, iako to: w Białogonie pod Kielcami na Blachę miedzianą, mosiężną i cynkową; w Samsonowie i Starachowicach na Blachę cynkową i żelazną niepobielaną. — Z tych Blach Centnar tak zwyczayny a 100 funtów polskich maiący, w mieyscu fabryki kosztuie iako to: Miedzianey Złp. 216. — Cynkowey i Żelazney Złp. 50. — Mosiężney Złp. 275 — Dla pewności obstalunku, zastrzega się fabryce zadatku pół wartości całego obstalunku. Korrespondencyia o obstalunek i przesyłanie pieniędzy pocztą, winny być franco. — W Kielcach d. 14 Czerwca 1821 r.

Ulmann, Dyrektor.

Tomaszewski, Sekr: Jen:

W dniu 26 Czerwca 1821 roku o godzinie 9tey zrana w Krakowie, na głównym targu odbędzie się licytacyia w drodze exekucyi sądowey zatradowanych Źrebiąt roczniaków czterech. Życzący sobie takowych nabycia, raczą się w dniu terminie i mieyscu do licytacyi wskazanym z gotowemi pieniądzmi zgłosić. — W Krakowie d. 18 Czerwca 1821 roku.

H. Salomoński, *Kom. S.*

Sukcessorowie niewiadomego mieszkania po niegdy Filipie i Rozalii z Bronikowskich Luceńskich małżonkach pozostali, mianowicie: Jacek, Franciszek bracia, i siostra Anna iuż zamężna wzywaią się, aby dla obiecia spadku na nich po rodzicach i babce Zuzannie Bronikowskiey przypadłego do Krakowa do Redakcyi nineyszey gazety zgłosili się, gdzie zupełne zainformowanie, gdzie się maią udać po tenże spadek, powezmą.

Pewien Pan iuż w wieku, potrzebuie do usług chłopca, posiadaiącego początkowe wychowanie i umieiącego ięzyki Polski i Niemiecki; oprócz stołu i odzieży, mieć będzie Xiążki do czytania, naukę ięzyków i umieiętności. Maiący naylepsze skłonności i dobre obyczaie znaydzie pierwszeństwo, i zgłosić się zechce do W. Xiędza Jussen w ulicy Mikołayskiey pod Nr. 672.

Powóz pakowny do podróży na żelaznych dragach i osiach, z rekwizytami, iest do sprzedania. Ktoby sobie życzył nabycia, zechce się udać do Kamienicy pod Nr. 24 w ulicy Grodzkiey w Krakowie.

Ktoby sobie życzył kupić **Włok** na Ryby ze Szpagatu urzędownie zrobiony dostanie go w ulicy S. Jana pod Nr. 485.

Kocz Wiedeński z Landarą, i drugi mały zupełnie nowy, obydwa ze wszystkiemi potrzebami, są w Kamienicy w ulicy S. Jana N. 460 w Krakowie do sprzedania.

Koczyk Warszawski modny z wszystkiemi rekwizytami do wygodney podróży, znayduie się w ulicy Sławkowskiey pod Nr. 442 do sprzedania, gdzie go zawsze widzieć, i o cenie dowiedzieć się można.

Trybunał Cywilny I. Instancyi Woiewództwa Płockiego W dziale II Zważaiąc iż zwołanie Wierzycieli Massy Ignacego Hrabi Działyńskiego Jenerała na dzień 21 Maia r. b. nieodpowiedziało zupełnie zamierzonemu celowi, gdy był mała liczba Wierzycieli zgromadzonych, nie mogła dostatecznie zarządzić dalszą administracyą massy; wzywa powtórnie pomienioney massy Wierzycieli, aby w dniu 25 Lipca r. b. przed Delegowanym Sędzią Chwalibogowem w Sali posiedzeń Trybunału stawili się, gdzie im przedmioty poprzedniemi obwieszczeniami z dnia 10 Marca r. b. objęte przez Kuratora będą przedstawione. — W Płocku d. 5 Czerwca 1821 r.

Bieńkowski. Prezyduiący.

Herman, Sekretarz.